

ЛЕСЬ ГЕРАСИМЧУК

А Я —
МОЯ
ТОБІ
МОЛИТВА

ВИБРАНІ ВІРШІ

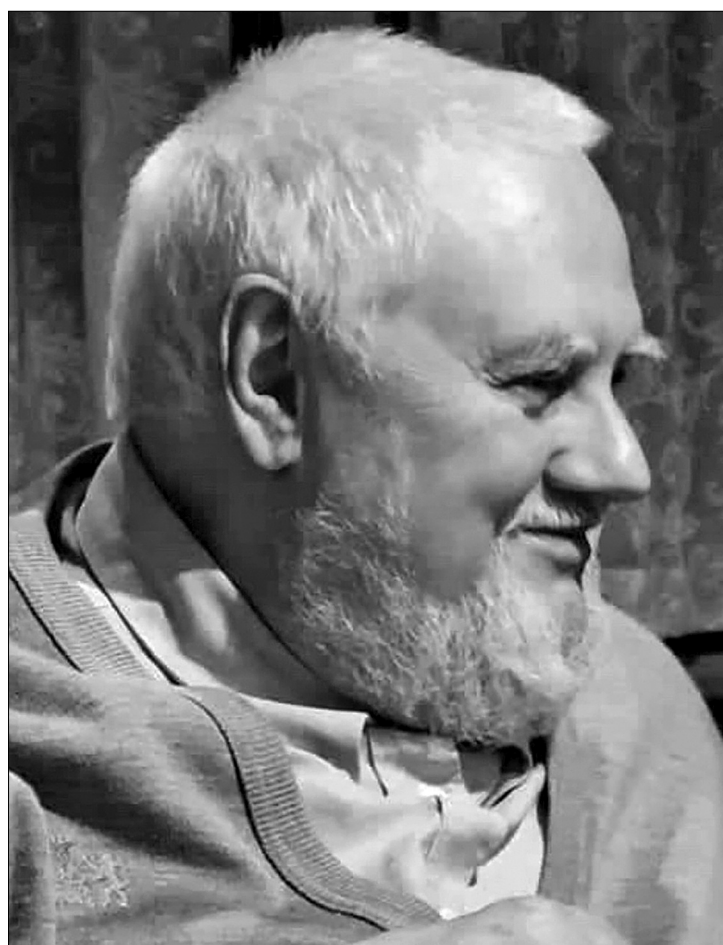
ISBN 978-966-577-329-0

9 789665 773290 >

А Я — ЛЕСЬ ГЕРАСИМЧУК
МОЯ
ТОБІ
МОЛИТВА

ВИБРАНІ ВІРШІ

КИЇВ «МИСТЕЦТВО» 2022

УДК 821.161.2'06-1
Г37

Читачеві пропонується вже посмертна збірка поезій Леся Герасимчука (1944–2021) – перекладача, літературного критика, культуролога, журналіста. Вірші Леся Герасимчука друкувалися в альманахах і часописах в Україні та за кордоном. Окремим друком вийшли збірки «Зодія», «Це ти сказав», «Луна шофара», «Злам». До нової збірки увійшли вірші, які підсумовують п'ятдесят років творчості митця – починаючи з 60-х років ХХ століття до 20-х років століття ХХІ – і які раніше не друкувалися з різних причин. За жанром – це філософська лірика, багато творів написані за мотивами Святого Письма, адже автор відомий і як перекладач Євангелія українською мовою. На загал поетичні твори Леся Герасимчука відображають складні зміни в людській свідомості, які сталися наприкінці минулого століття.

Упорядкування Віри Герасимчук
Дизайн Андрія Прибеги

Усі права на видання захищено.
Жодна ілюстрація, так само як і жодна частина
цього видання, не може бути відтворена
без дозволу видавництва «Мистецтво» та упорядниці

ISBN 978-966-577-329-0

© Видавництво «Мистецтво», 2022
© Л. Герасимчук, 2021
© А. Прибега, дизайн, 2022

*і така від того печія
наче власна доля — нічия
бо така вона нечемна
викопна неначе чернь
чи Гомерівське шиття
лінія мого життя*

Леся Герасимчук — поет, перекладач, культуролог, педагог — народився у Києві 1944 року. Закінчив факультет іноземних мов Київського державного університету. Працював у низці періодичних видань журналістом, перекладачем. Багато хто його знав як прекрасного перекладача Уїтмена, Байрона, Тхакура, Бодлера, Сендберга, Кавафіса, Галчинського, прози Лагерльоф, Портер, Куркова, а також Четвероєвангелія та Апокаліпсиса. Відомі також його численні праці з культурології, теорії музики, філософії. Сотні журналістських публікацій у вітчизняній та зарубіжній періодиці й альманахах. Літературознавчі розвідки Леся (наприклад про Тараса Шевченка) вирізняються ґрунтовністю, фундаментальністю, переконливістю суто логічних висновків. В Україні та за рубежем у періодиці й книжках опубліковано багато віршів та вийшло також декілька збірок: «Зодія» (1993), «Це ти сказав» (1994), «Злам» (2000),

«Луна шофара» (2000) з глибокими, інтелектуально та емоційно витонченими текстами.

У віршах Леся відображаються складні зміни у свідомості людей, які сталися протягом кінця ХХ – початку ХХІ століть, часу, дикого у своїй люті й водночас мрійливого.

Манера поетичного викладу, котру автор сам називає стохастичною, дозволяє виявити неоднозначність і мінливість нової ментальності.

Доробок Леся Герасимчука за образно-ритмічною побудовою твору близько стоїть до поетів на кшталт Тичини, Хлебнікова, Галчинського, Емерсона та Еліота.

У ранніх віршах відчувається захоплення поетом алітераціями, звукописом, парадоксами тропів, заданість на фонічність слова.

Не другорядною річчю є мова, якою оперує Лесь Герасимчук. Вона у нього книжна, але не в старому розумінні, а книжна за ужитковістю. Це мова міста. Мова школи, читання, але не повсякденного користування.

У новітній (вже посмертній) збірці подаються в основному неопубліковані раніш та останні вірші Леся. За жанром це філософська лірика, але до збірки включено й вірші ліричного спрямування, а також написані за мотивами Святого Письма.

«Лесві Герасимчуку – безперечно талановитій молодій людині. Напишу Вам децю, тільки не гнівайтеся. З побажаннями моїми будьте всяк час – розрізняйте: що є нове в мистецтві, яке сам народ приймає, і що є „нове“, яке тільки для деяких окремих митців та споживачів мистецтва. З сердечним вітанням і очікуванням розквіту молодого таланта. 10.III.65».

Павло Тичина

«Оригінальні вірші – оригінальні не в розумінні авторства, а оригінальні як не подібні, своєрідні... В його доробок треба вжитися, повільно долаючи власну інерцію, долаючи подратування, яке викликає спершу його інтонація, його синтаксис, його сентенції. Потрібне терпіння для повільного входження в поезію, вірніш в поетику Лєся Герасимчука. І, подолавши ці перешкоди, ми відкриємо для себе багато приємних несподіванок: нас поведуть у чарівний світ пригод духу, химерні візії, яскраві фарби...»

Павло Мовчан

«Українськість позиції Лєся Герасимчука безсумнівно беззаперечна. Але це позиція не романтика, а думливого аналітика, залюбленого в літературу, дієвого дослідника, вимогливого, доскіпливого перекладача».

Микола Славинський

«Лесь Герасимчук – письменник глибокої культури слова, тонкий знавець не лише цілої низки чужих мов і культур, але й української. Відомі його переклади з грецької, англійської, французької, польської, шведської на українську та з української на англійську, які значною мірою спричинилися до інтегрування української культури в європейський та світовий культурний простір. Більше того: він мав сміливість перекладати Святе Письмо зі старогрецької – вже цей факт означає чимало».

Іван Андрусяк

«Лесь Герасимчук – абсолютно своєрідний, глибоко філософський поет, блискучий перекладач з кількох мов (адже переклад Святого Письма вимагає не лише формального знання давніх мов, ерудиції, але й мужності), мовознавець, есеїст, і, зрештою, любомудр зі сталими і певними, але динамічними і антидогматичними поглядами на світ».

Олесь Ільченко

«Лесь Герасимчук — людина талановита — як діамант, що вирає безліччю граней. Одна з таких — педагогічна діяльність. Його (ненав'язливий) педагогічний магнетизм зачаровував молодь. Спокійний голос і мова-музика вселяли в юні серця віру у власні сили й можливості. Створення Української незалежної духовної академії творчої молоді — осередку вільного навчання й спілкування майбутніх науковців, філософів, літераторів, художників — посприяло вихованню успішних науковців, викладачів, перекладачів, журналістів, художників і просто глибоко порядних та освічених людей, які завдячують долі за те, що на їхньому шляху зустрівся талановитий педагог і Людина з великої літери».

Наталя Флегонтова

Мужність, свобода і мудрість — ось що залишив після себе Лесь Герасимчук. Люди його масштабу після відходу залишають СЕБЕ. Та ще багатьох, кому вони допомогли і кого вони надихали.

Сьогодні зорі відспівають
і вітри зелені відгудуть
біло сядуть ген на виднокраї
Місяць у долоні покладуть
будуть у жаркі вуста йому шептати
білу білу білу заметіль
прагнучи йому висповідати
кожен світ свій кожну свою тінь
відкривати пелюстками квіту
десь на обрії розкрити чорну гать
а по тому годі — відпустити
і забудь як біль свій і не знать

11.05.1966

Розбиті хмари суплено пливуть
З країни рідної в близьке тепер вигнання
І небом, небом довга їхня путь
Лягла мов богова нагана
Зелені хвилі на рудому полі
Ген острів як могила вкляк
І вклінно моляться тополі
щоб був до Ітаки короткий хмарам шлях
Чаклівники, чудовиська, киклопи
Чи ж тільки в'ява здумала химер
Чи може як співав сліпий Гомер
Він чув підступні їхні кроки

14.05.1966

погляну на Дніпро і знову геть до ранку
літопис свій пишу я при столі
вкладаючи слова у білу рамку
вкладаючи думки у чорну рамку слів

замрілась ніч вже й лампа засина
лише мов кров перо співанку точить
рука перегортає картку врочу
і тінь тікає геть аж до вікна...

25.05.1966

Моєму серцю всихає коріння
Ще листя пташками на гіллі тріпоче
Ще очі пташині на світло радіють
Надія ще в світлі живе
Та
Моєму серцю всихає коріння

Я відсахуюсь
Я тікаю від крилатих його обіймів
Так на бійні
Од теплих рук тікає тварина

Я між люди біжу
Їхньою мовою заливаючи собі вуха
Божевілля руху
Я очі собі випікаю
І каменем слова вуста забиваю

І тільки остання пам'ять слуху —
Лишився один суцільний гомін
Очі відбили розжарену ясність металу
Який торкав я
Лідійським каменем
Слова

І всяка річ здавалась тоді зі щирого золота
Я відчуваю ще жовтий полиск
О пальці пам'яті
Пальці сліпого
Що намагаються путь
Од дерева
Якому всихає коріння

17.05.1966

ДО СПІВАЧКИ

Ось, вам цей дар, —
Його беріг я для героя, мовця, генерала,
Для тих, хто справі прислуживсь,
ідеї величній, прогресові,
свободи людства,
Хто ставить деспоту чоло, хто заколот
вчиняє. —
Та ось, усе що я зберіг,
Належить вам, як і усім — до решти.

Альберті

вже ортографія інших барв
панує світом як бруталність
як хвиль розстрілює братання
наструнченість дугастих барк

закони пензля Брак і Гойя
і Герніка з содому логік
на біле полотно перед собою
кладе верлисті зачাপілі ноги

(і якась героїня кіно
великими очима
очима на чотирнадцять метрів екрану
краде
смуток свій в мене
краде
у мене
свою безжурливість)

о формо: куля куб і конус
і колос — голуб, мир
вир барв як знаків
і полотна зазивний білий голос

28.05.1966

Хтось знову заздрить Амадею
когось женуть поза Арал
блюзніра радять на підпал
горить Райхстага за Байкал
везе єфрейтор чи капрал
здобути Трою Одісея

а по боках від чорних нут
як від очей ряхтить в зіницях
пристане валка в колісницях
замінять коні та візниці
замістять ями на в'язниці
і ум скують звільнивши руки з пут

та за віки на вмер ізгой не зник
до Ітаки вертає чередник

16.05.1966

УКРАЇНА 17 СТ. ОБРАЗОК

зрада чорного каменю
зрада білого каменю
і руки берегів скував
ланцюг

вітер з півдня віє степом
завертає з півночі
у траві по самі стегна
тоне виючи

весна степів — мечів одрада
де чвалом пручно мчить рублак
і після бою в зорепади
розквітне Місяць мов той мак

зрада чорного каменю
зрада білого каменю
у приречену тишу в'язниць
замикає лункими руками
тіл зненависть зневагу зіниць
зрада чорного каменю
зрада білого каменю
чекає вклінно голова
на спраглі крові пні катюг
і руки берегів скував

ланцюг
вітер з півдня віє степом
завертає з півночі
і у траві по стегна
затиноючись
виючи
біжить за видноколо...

29.05.1966

злетіти б там де критик мій як бог
із глини виготовлює плецкату рибу
де линуць всі на світі димарі
де прагнуть всі наклепники на світі
і захиститися удвох
неначе горобець на вітті
і риба перевернеться
і димарі фрувнуть
і в чудо це повірять чисто всі на світі
бо зроблено все чисто і на світлі
та я хитаюсь на гільчині наче бог

17.06.1970

СМЕРТЬ ДІДА МАРУСЯКА

В печі вітри затрембітали
Забриніли стихії на картинах Горького
І річкою попливало брунатне диво
З академічних полотен
А в долину спускались гуцули
(Добровільна екзотика в добу зорельотів)
Мов антитези клясичних сонетів
І полум'я чатувало
На саміських вершечках гнотів
І білі метелики сідали на зерно туге
Та дзенькали срібняки (і до тридцяти, і після)
Відтак по всіх блакитних кахлях на печач
Розквітли чічки й засмутились леви та олені
А у сходу саме розпочинались пологи
Червоне дзюрком било через рамена гір
І в усіх мавзолеях по світі
Утворилась іще одна пуста

30.07. – 06.08.1969

ПОЕТОВІ (Сонет)

Поете! Не шануй любов народну;
Перешумує гук хвалінь одноманітний
Почуєш сміх юрби та дурня річ догодну,
А ти спокійний будь, похмурий і несхитний.

Ти цар: живи один. Ось вільний шлях
Іди, де розуму звабливий вільний світ,
Та милих дум удосконалюй плід,
Не прагнучи за те ні нагород, ні благ.

Вони в тобі самім. Ти сам свій вищий суд
І найсуворіше цінуєш власний труд.
А як митець вибагливий схвалить його ти міг?

Ти схвалюєш? — Юрба нехай ганьбить,
Спаплюжує вівтар, де твій вогонь горить,
З дитячим захватом хитає твій триніг.

ожинова
ошитківська
чутлива ніч —
її нема уже на жодній мапі:

нас двоє та пес —
ми всесвіту сліди
читаєм на ринистому піску

крила твої
що їх торкався Мурільо
дерево
що одбігло з твоєї дороги
і я
котрий не спромігся тебе догнати

08.02.1982

коли не плужить вірш
і друзі відлітають на Додону
я повертаюсь в справжність, як додому, —
тут був той храм, якому ще ти віриш
бо решта все — уже музей давно
реєстри, експонати і печатки
ти тут, як і колись, — кінці мої й печатки:
і двері замкнуті, і вимите вікно

15.11.1986

СУДАК

крапля повітря у бурштині
давній поклик бурі морської

...яке мені мито сплатити
щоб миті моєї краплина лишилась

12.06.1987

народження день
відходження мить
народовідходження лютий поклик
у підсвідомості згорнулась і спить
грудка всесвіту крикуча і мокра

осінь палає верховнорадно
пригадують зорі лад дорійський
а тут у твоєму бутті до rischi
п'ярко свавільно і зрадно

ходиш по тіні як доля по Криту
зі світла лишається реставрована смальта
доба запинаючись в латані пальта
блука смітником як по горах хуріти

і що з тою грудкою
в якомусь там томі
де думкам непритомно бездомно і нудно
голодно нині в космічнім огромі
непробудно

диміла в сльозах поета
окремо запропонована цигарета
мінялася віта на бету
і обіт перетворювався на обід
або потемки на вечерю
з таємною цигаретою
що висіла між пальцями
як блукалець-повішалник
як пальто на вішалці
що власним живе життям
як біженці на згасаючому
екрані

ЗІ ЗБІРКИ «ГОЛОГРАМИ»

ПЕРША ІЛЮЗІЯ

Ночі у рейнському місті,
як ніде по цілій землі, –
чути у падолисті
звуки сонат в імлі.
На довгих вершечках катедр
місяць бринить, як нута висока,
та якийсь заблукалий кедр
осінні доживляє соки.

А поміж кедром і поміж місяцем –
гірничка, вікно, як метелик,
лампа-нічник, клавесин і, мов гном,
на стосику книг – метроном.

Ані сліду вже від Фламандії... –
камінь притуплює зір;
і тільки вітчизна як манія
кожен окрилює твір.

То пусте: перекупники зрання
гордо /бо з римлян!/ затовплюють двір.

Тільки перші акорди —
Рейнське повстання,
У Парижі страчено двір.

Так перше неспання,
і перша ілюзія,
і музика перша,
і перше безсмертя...
Так у Гойї було в Іспанії,
у Флоріса було в Антверпені.

А далі — Відень. Аїстри у бутон'єрках.
Прийоми. Катедри.
В катедрах молилась Австрія.
Осінь, берлин. Берлінський розбитий тракт,
і, хитаючись колесу в такт,
вперше їде у Відень Бетховен...

Маестро Бетховен? Стривайте,
це помилка прикра. Маестро — Гайдн:
у нього міра якась і гармонія,
у всьому ясність, приступність, прозорість.
А у Людвіга...

Вже даруйте — це коні
ошалілі на клавішах,
тупіт,
зоїки.

Він шаленець. Ось класики справді:
все мудрість, все строгість, — як Монтеверді
Клавдій
або Генрі Персел...
Так перша ілюзія...
і музика перша...
і перше безсмертя...

А Відень — як квіти, —
всі люблять і стрункість,
і форми його незбагненність.

Він схожий — як квіти —
на струни вогневі.
Тут коні англійські,
в каварнях старі клавесини,
в гардинах античний гуляє вітер,
жаріють квіти у бутон'єрках
і перший неспокій в французьких картинах,
похмурливі графи і рідко тверезі клерки...

Бетховен? – Даруйте,
відвертість нехай за відвертість
/у справах таких ми вже добре потерті/:
безсмертя – зла вигадка друзів,
у нього глухота,
дивацька впертість,
для нього музика – нереальність, ілюзія...

Це пусте: перекупники зрання
гордо /бо з римлян!/ заповонюють двір.
Перші акорди –
Рейнське повстання!
У Парижі страчено двір.

нетля повзала
по літерах моїх на папері
перестрибувала від слова до слова
від стрічки до стрічки
на акуратно обітнутому форматі

а тоді раптом металась
до жовтогарячої лампи, –
линула крила собі спалити

і що ж воно — вірші? — стихія вогню
в завію повіддя коневі попущене
чи те що шукають в безвідній пущі
чи те що співає імла на багнюках
або як рулетку річки повертає
ось крутять слова вже турбіни на греблях
робить сенсацію чаром ребер
італік відкопаний десь у Британії
вітчим-наклепник балетне диво
і мій телефон як оспалий апостол
а там і хвала і ганьба і непросто
літять над собою ж з офірним димом

пороги Дніпрові пороги редакторські
пороги свідомості опозиції звуків
ноги у третій, чи п'ятій позиції
руки
та спину прогнути як дактиль

а можна й не так: італійська школа
фаюмський портрет на весь блочний будинок
чи ходиш і молиш думки попідтинню
тримаєш над ранньою гирею коло

та мабуть що знов мені все це наснилось
і кінь добреде і ніж над вогнем
і в пущах і в багнах ті самі фонемі
було ж це без мене й це сталося з кимось

Новобудов першопрохідці

не сплять коти,

віщуючи удачу.

І я встаю

і ступаю по краєчку

ночі,

щоб ні автобус, ані кран,

ані твій сон усміхнений не сполошити.

...прогнувшись

листя

втримує вчорашній дощ.

Ожину бачу на устах у вітру,

і міст, одбігши подалік від річки,

єднає береги із власної уяви.

Іду:

мочарини

перелісок, дубняк,

триногі пси та здичавілі птахи,

і вовчих ягід обважнілі ноти

ось зазвучать у високостях лісу,

де хмар вітрило

напнуте не біле...

Авжеж,

ні словом не торкнуться твій сон:

я йду вже по краєчку ночі.

і зустрічей і розстаней — по три
а ти мій храме ранку мій — четвертий
я тільки ніч прогостював у смерті
я тільки ніч був гостем у всесвітніх рим

ну що там Рим і Риму ворожбитство
нам стане і своїх хрещатих сил
і власних же руїн каліцтво
аби нам зраних не шкодували крил

Усе, що було,
я з простору знову виймаю:

це дощ — він схожий на ялинковий,
це листя — придатне для ікебани,
це — вересня звуки, що й зараз туляться
до моєї шибки,
це — слова, що й нині жовкнуть
по книжках на полиці...

Але єдине, чого пригадати не можу,
як все це збиралось тоді до купи.

ЕЛЕГІЯ

віншує вічності середньовіччя
палаюча палюча осінь
у нас його величність звичай
як модний стрій прозоро й скупко носять

дощі пожевують стерню убогих жнив
паркан розхитує об'ява знавісніла
і хто ж із нас колись безтямно й сміло
дощами і пожаром цим не снів

готується лісник до свят
в березах планових і стрункість і тверезість
та хмара з хмарою як двоє молодят
про грім читають вголос нерозбірні тези

ходить дичка довкола мене
ламаючи обрій за обрієм
а на кожному заломі обридливому
непорочного голуба маловидло
і сам я схожий
на небесного світла струмись
оживляю комашню
траву вічносимвольну прихилаю
та аркуш освітляю
що й без мене сяє розумовою цнотою

а коли напровечір погамується дичка
пообтрушує листя як зайві слова з віщування
я відсуну півсвіту —
                    гілок та зірок віршування —
за край неба дивлюся,
                    що кличе, що кличе, що кличе...

О ви, коректори сторіччя!
Громадських снів невтомливі техреди!
Можливо, книжно це,
та, безперечно, вічно:
глитати час
і анічим не гребать.

Де іконографів цікавить Кронос?
В яких шарах зустрілись викопні Титани?
Бо доки не згорять орбіт всесвітні кросна,
для вас усе, звичайно, буде просто:
рядки в сонетах і склади у танках.

А там, на зламинах сторіч,
де мить до миті дотягтись безсила, —
блакитна мрія людства, майже синя,
вам помником споруджена,
як кіч.

БАЛАДА ПРО СОНЦЕ
(майже наслідування)

сонце покладали на стіл
зсували, приплескуючи та прихуюючи,
з кленової лопати

(рвалися струни
Птолемеєвих розрахунків)

розпинали на хрестах та іконах,
пристрілювались притемненими
трансфокаторами
побоюючись долати єгипетську відстань

виривали серце з грудей
спочатку маія миролюбливі
а потім фанатики храмів ацтеки

цілі епохи перестрибували святочно
через крокове колесо з тину

пробували атомно, воднево, нейтроново...
пересвітити легенду грецьку
на колісничному троні-пересувці

...а воно у глиняній ринці
сім разів перетопилося
та порушило закони відносності
вкупі з постійною Планка
(довго проплакали над цим
і перезітхали, бодкаючись думками,
алхіміки Логоса)

і знов пропливає над пірамідою
над цвинтарною телевежею
над кратером радіотелескопу

невпіманне дихання
моєї надії жагучої

Верба хитнулася і зачепила смужку сонця.
Зачепила і уся ж стрепенулася:
вічка сивим, м'яким і забутнім взялися...

Поганці
зелені млинці
на пагорках випікають.

ПЕСИМІСТИЧНЕ ПРО ПОВЕРНЕННЯ

I

Слово давно уже не набій,
не гілка у дзьобі провіщеного птаха, —
схоже більше на дзигаря древній бій
в оточенні старогуцульських кахль...

Димна кава,
легендам упасти ніде,
гріє на стосику слів хтось ноги артритні,
і тільки літери, як на музейному деревориті,
руки опускають та падають
у долоні богині Обиди.

II

Зчепилися консерви на вітрині
в одній з моїх задавнених поем,
де кожна риба, наче квіт на крині,
відразу тьмою вибухне потопних тем,
що плинуть по мені, як по гардині,
яку від протягів солодкий трусить трем.

III

І зима повернеться на Березняки,
і птахи зберуться у вирій
та повернуться знову,
клен з горобиною палатимуть
  довкола
промоклої лавки.

Тільки ми з тобою поберемось за руки,
полишим квартиру —
  цей міст між мною і ЖЕКом, —
кілька книжок і картин,
котрі продовжать серед куряви
свої галасливі диспути.

і підемо туди,
звідки вряди-годи
  лише вірші та ноти
повертаються через космічні роки

ДРУЖИНІ ПРО ДОЩ

До мене у вікно влетіла парасолька
на довгій, мов жирафа, шиї
з полохкими і вірливими очими.

А, може, то була не парасолька,
а з клену звичайнісінька крилатка, —
вона щось креслила на стінці, наче циркуль,
та, мов стрілки без дзигаря,
танцюючи крутилась.

А, може, був це просто вітер,
який приніс мені степанчик на долоні, —
такий пухкий: зайча на пагорку і годі.

І пригадалося мені, як мокне клен,
як падають краплі на парасольку
або, немов хвоїни запахуці,
трапляють тепло на долоні
чи гостро падають у вічі...

перегортує вітер
що від Звіринця долинув
у долину мою
у долину
Сибілли
шерехкі письмена
оце як на те
бідкається редактор
ні титли ніде
ні коми

бере мене як самописку
і порипуючи моїми
артритними суглобами
нацьковує одне соло на інше

ОБНОВЕЦЬ УНОЧІ

посвітлішало наче у світі
сніг був з найтоншої тиші
навіть слово моє до твого
боялося озватись

ПОКУТА

ще безлічі разів і сонце і трава
з роси воскресне, спаленіє вдень

а як мені прожить єдиний день
безхмарний день
безкарний
тепер — мій вічний
день без тебе
як прожити?

ЕКСПРОМТ У БЛАКИТНИХ ТОНАХ

Вітер. Подвір'я. Камінна сурдина.
Дверцята з горища котів випускають,
і цеглини, відлежавшись в гзимсах,
політ імітують одна по одній.

Схилок. Нізвідки — миттевий дощ.
У барв нетривала чварлива розмова.
І тіні, що — гляди-но — розтануть,
квапливо заносять у двері втому.

і хто ж то віршикам
тим співочим
подомальовує лапки
щоб мали, як сараки,
на землю сідати

і хто ж то віршникам
тим співочим
подомальовує крила
щоб мали, як сараки,
вистрибом ідучи підлітати

ще не розписані котам
грудневі партії ще захід
пригадує пожежу осіневу
іще лишаються в землі
мої сліди та горобині

та вже граматика гілок
письмен позбувшись Сибілли
віщує холод:

на ставку
місток сорочий проти ранку

БЕРЕЗЦІ

Прощає лабуззя задушливий серпень,
берізки плетуться волого й доземно,
і дичка старезна, неначе Евтерпа,
збира для контрасту і світле, і темне...

Недремно я кличу від спаду до ранку
і знову — від світла твого до згасання
не диво прозористе
    з Хокусаї,
не благословення
од лаврської раки, —

а млисте світило на вістрі мітелки
і мушлі застрягли на стінці у хаті,
і хвилі квапливі верхи волохаті,
несхопні й миттєві, неначе метелик.

десь проти осені
на Маковія
як починало углибать тепло
вночі — в космічну веремію
вдень — в згіркле від зірок зело
коли річкам було ще мілко
мітелкам гінко на вгороді
в Березцях на плиткому броді
зживали вік старі двокілки, —
там, де стовпи храмові дичок
тримали фрески вітрозводу
я бачив: вечір наче з притчі
ступає боязко на воду

останній був призов
і знов
останній та тільки клич новий

мій друг останній
вийшов на цей поклик
і поки звук останній
не розтане

поки
новий натомість звук не пролунає
лунатиме до мене його погляд

СПОГАД ПРО ЛІТО 1986-го РОКУ

не видно мотилів і поховались оси
притетерівський міст хмарина зачепила
та вітер неупевнено ступає
напитуючи щось у верболозу

далеке щось з епохи барбізонців
і ніби щось близьке вмируще
тут зовсім недалеко зона
радіо-
активна руко-
твірна пуща

замріялись до порубу ламкі ще сосни
причаєним дубам не гінко
і тільки дід старий мантачить вперто косу
та потай крадеться удосвіт на загінку

ЖАРТ ІЗ КІТКОЮ

обходить кітка сукуватий диль
і фрески моху срібного вивчає
та в знаках що галузяться довільно
то мишу бачить то сусідську курку...

а далі скочить на вершечок дия
умоститься обтічно й світлофорно
і дивлячись
як аж киплять барвисті оболоні
замислиться
    про усевладність
і марноту часу

все нібито чужий
правопис я вивчаю
і розділових знаків
мудрість та обачність
акцентів маски
древні па інверсії
інтарсії метафор
у музейних фондах

...та проминула косовиця
і жнива
гусей багатокрапка здаленіла
і знову як колись
убрано в чорне й біле
твоя любов
приходить мов жива

А та Б

Дзвонить до мене донька:
щось негаразд із прикладом —
не віднімається ясень від явора,
не відлітає чекання з листям,
не розкладається розпука на множники,
бо вона спочатку завбільшки
з кульгаву приблуку кітку.

Така виходить у неї
халепа із простими діями:
всі пояснення з числами в дзьобі
на пречисте осоння
випурхують крізь квартиру...

Ми дивимось на сонце
із пунктів А та Б, —
ще одна задача,
що не матиме розв'язання.

із котами по сходах душа
лине в березіль, у кубізм,
у несплачений ко-
оператив, у купіль
де з пінявого екстракту
коли водо-
бігу пере-
сихає у
горлі виходять небо-
жительки, плутаючи
поверхи значень
на розкислих від
інтелекту полотнах

Да́йте кожній гурії по чоловіку,
віршареві — місце в обіймі,
а кожному малярю кінця віку —
згадку в примітці у грубому томі.

Нечитальні книжки поверніть до лісу:
буде Сибіллам на чому писати,
а для кожної будячини
на смітникові лисому
попридумуйте святочні дати.

не власних пристрастей
я клавіші торкаю
і в кожній згадці
усе менше слів
ні, не любов
даруй мені покару
моїх мандрівних
та сновидних днів

дверей повіки
сумнів хилита
надію кидають
коти на сходах
іще не марнота
ні подив
на святість сну твого
не обліта

все менше слів
вони стають все важчі
все менше певності
несе мій кожний крок
...та цей
останній свій урок
нітрохи я не вивчив краще

ЧЕКАННЯ НА АРЕШТ

*Пам'яті заанащених
Алли Горської
та Василя Стуса*

я чув той ямб дверцят
попід тремким вікном
і Ямбліха пригадував про двійці
не тямлячи як вийти звідси
як всесвіту ввібрать огром
як стати цяткою у безвіді Твоїй о Боже

триножить осінь звичні кольори
і розмір розмірів складається до маршу
дверцята
клацнули
хтось
вийшов

і ти
швидко
мариш
про зміст
про зміст
бо форму нині маєш до пори
та лише погляд зводиш до гори

шукаючи підтвердження тяжіння
там де тужба безодня
чисел і рушіння
ї незримі спектри мостяться до гри
стохастика! вкотре той самий аркуш!
і стовпчиком записує
днедавні рати
а я то Ямбліха пригадую квадрати
то те як зречення ронив Петро

відходимо, мій світочку, відходим
чим глибший простір в темряві звучань
думкам сутужніш в тісняхві часу
ми візьмемо з собою тільки сум
залишивши призовність одвічань
і запитань безсмертний подив
відходимо, мій світочку, відходим
ні літери не вивчивши за все життя
і в найпростішому вбачаючи щонай-
складніший код
поразок власних і чужих звияг
відходимо, мій світочку, відходим

Майкові
In memoriam

хто вони п'яні скити біля
залізничної насипи де
за тінню кульгавого автомобіля
місяць з багон відстійних іде
тут гори смітні до щоки
притулились бетону о-
бійми мене кущ загіджений глоду
тіло київське розірване
на слова беззмістовні
стогони рейок стомлених
крем'яхів збайдужілий опір о-
бережи мене глоду від голоду сліз
кінця неймовірного віку хай буде
клятьбою довічною вкрита ця вечора
воля залізна в руках моїх
що з лона землі виривають
смердючу могилу із пилу сторіч

бо тонша китайського шовку
таємність китайського шовку
ця чорна недремна під місяцем
жовтим безрада... все
сховано в спогад
у сповідь мою непокутну о-
тули прихили мене глоде як
гілку свою від людського чаду засліплу

...бо так кортіло чистоти
І диких барв нестримного шаленства
весь день —
соната з чотирьох частин
на варіації про Весту

проводжу зором журавлів
та павоті не з мого літа

лиш просторінь із моноліта
на ній — півстертих кілька слів

ЧИ МОЖУ Я СКАЗАТИ

чи можу я сказати що сторінки мої
вкриті землею з корінням відірваним
з комашнею, червою та еманациєю радону
з водою зашоломленою з Дону

чи можу я сказати що нова міфологія
природолюбства повертає мене
до матріархату всевладного де кожне
тривожне і символічне створіння
плаває в безодньому мороці знаків
котрі нічого не означають

чи можу я сказати що я той самий демос
котрий вже у латині був звуженим
запозиченням з грецької

БЕРЕЗНЕВИЙ ЖАРТ ІЗ СЕТОМ

течуть Березняки потоком березневим
на смуток співтворцям міських каналізацій
а на тонкій межі

між небом і землею
круччя терзає сонячний свій пляцок

площин побільшало

і світу многота
береться в брость клейку бентежить
і навіть я придумую затакт
коли іде жона або приходить нежить

тоді чекаю наче безіменний Сет
над порохким
тайнописом чужого твору
що гілку мов комету принесе
пухка пташина —
та й до мого дому

(з Річарда Крешоу)

ГОСПОДОВІ НАШОМУ З ПРИВОДУ ПЕРЕТВОРЕННЯ ВОДИ НА ВИНО

Ти сотворив з води вино

(плекаючи життєву ниву)

Але, щоб провидіння твоє звести на шкоду,

Твій ворог вперто витискає сльози гніву

З Твого вина, аби перетворить його...

на воду.

Що ж лишиться та й по мені,

по жовтім огні

що ж лишиться?

...Руда лисиця на комір,

і довгі дощі упадуть додолу,

а пташки, порадившись на Додоні,

зацвірчать під блакитним вікном

про мене, про дощ, про колір,

ще й по жовтім огні за далекім клом

олені прокричать.

моя жалобонька, журото
знамена співів нечитальні
вкотре у пам'яті розсотую
путі мандрівок сповідальні

поснули міфи в електричці
жартують вахтяні з Чорнобиля
здавалося, усього здобіль
в щоденній, у рутинній звичці

та ось торкається до рани
не грецька — нинішня турбота
не словограї — трудна робота
іще від вечора до рана

та ось вже Виноградар лине
з туману рейки розриває

ще трохи... скупю як рубаї
прощаються твої хвилини

ОПІВНІЧНИЙ ЖАРТ ПАНОВІ МИКОЛІ

знов нерозуміння з телефоном
у дротів парламентська незлука
кобальд бродить навшпиньки й півтоном
півпрозорими дверима стука

скільки цифр об'явлення у диску
скільки доль в довічнім обертанні
пальці палить начебто від приску
та — найперша, або та остання

23.02.1992

притулилась тут у світла на долоні
вся у клопотах змаліла обнадія
а у вікнах виграє на скронях
райдужних крижинок веремія

ми обоє вчилися мовчати
під дзвінки, під гуркіт осорому
я беру тебе у руки невідому
і не відаю, до крику, що почати

23.02.1992

ранок розсипається
як картковий будинок
час вдягатись
у смуток і радість
у невідпрасовані звечора тіні
та мою любов до тебе

я відлічую секунди твого дихання
квапливо пригадуючи уламки розмов
пережовую рештки підсохлої за ніч вечері

все
ще пульсуючий ковток твого тепла
дрібка сну твого, котрий ще триває

тапчан мовчав і вистигали кахлі
принишки Гіпократові надібки
і пальці тютюном пропахлі
нервово смикали розхитані застібки

в найважчий день сторожких прощавань
лише півтіні вистояли струнко
коли до митей у розверсту хлань
краплі зважнілі відривались струнко

23.02.1992

мріялось зрана
одвертя Івана

в сніжній імлі каштани на світанні
люльку палив як Галчинський у ванні

допис до полудня або драмку
втну і лямую у рамку

а поза стіною там
голоси переждалих дам

і вода хлорована з крана
одвертя
Івана

24.02.1992

(за мотивами 69-ї псалми)

А я – моя Тобі молитва:
Легкий до Тебе нескінчений шлях,
Наруг не чую, і близька гонитва
Мене не змусить битись у жалях.
Не стане по усіх світах отрут,
Не зімкне вуст безодня ненаситна,
І в переслідників моїх не стане пут, –
Бо я – моя Тобі молитва.

(за мотивами 79-ї псалми)

Не пам'ятай гріхи, розпуки та слабини,
Бо ми, мій Господи, — це нарід Твій.
Даруй любов нам, як не супокій,
Даруй нам ласку пережити кпини.

Лихим Ти лихо їхнє розв'яжи,
Нехай ганьба ганьбителів оганить,
Хай кров отар Твоїх помститься їм і зранить,
А нам Ти Слово, Боже, збережи.

на кінцевій зупинці
час у зашморгу рейок

хлоп'я з ранцем
поза плечима
яблуко у руці тримає
й ціпок у другій

«Куди ти — з берлом і державою?» — питаю
«Тепер, — відповідає, — додому».

19.06.1994

щодо коника-стрибунця
то в листопаді
його не було вже чути
ні на сході
ні на схилку Місяця

версії про загибель
у самотійно-залежній пресі
троїсто-музично розподілились:

вбила березняківська мафія
у боротьбі за сфери впливу

Іван Плющ вимкнув йому мікрофон
бо він по останньому колу
повторював одне й те саме

сюрчок приєднався
до великого білого братства
і ладнався до штурму Софії

13.11.1993

стояв на столі краснолюдок
була галябарда у нього
і промінь пухкий від свічки
та новорічні тіні

або був це просто спогад
про чийсь невситимий смуток
про мій опівнічний неспокій
та відданих літер жмуток

або був це незайманий простір
який щойно тебе в обіймах
тримав до жагучого болю
до моєї самотньої млості

як прийде до людини одвертя
на коні у вогні серед міста
я собі не знаходжу місця
до мовчання до крику до смерті

31.12.1993

ПРОЩАННЯ

старий придушений ліхтар
дивогляд одинокий ночі
якось і кліпав неохоче
на мапу лап
на прощу стін
на сніп промерзлої пороші
породженої вроченням моїм

ізнав морока: з міста усіх свят
зі шлюбу із утечею святою...
стою і камінь колупає ногу
чи зсовує нога наріжний камінь
і пробує щось з'ясувати рука
торкаючи уже далекі
риси за плече

лідійський лад лунав у голосних
мовчав у павзах невідомий модус
зринали в руках сни
і невисловний код як Сеї імено
як холоду трунке вино
давно загублене в губах

так збуджуючи півзабутий трем
розлуки страх стояв під ліхтарем

2.02.1994

«Небо з'єднується
з людиною не так,
як людина з людиною:
з'єднання це відбувається
з внутрішніми початками
її духу...»
(Сведенборг «Про небо»)

цієї провесни ні снігу ні санчат
і вітру залишилися початки
а далі дихання і подих світла
котре між диханням неосоромно
в прозорості своїй блукало

а подиху дедалі менше
мало
задихано досвітно і досмертно
відверто бо не так як між людьми
два наших «я» зливалися у «ми»

17.06.1994

я тінь твоя
роки і руки
і рух
і твій всесвітній час
і там де правда серед нас
посеред світових хотінь
де пруг пружний
зачмелених планет
де митей дихання
складається в несамовитий лет
і у покутне щохвилине мито

так наче звук
немовлений розбито

23.06.1994

я полічу дні
але до скількох мені рахувати
з яких літер
складати числа світанків
коли зірки
припиняють кликати ошалілих магів

переступи через поріг пісні
через поріг болю
у кожній клітині мого мовчання
навчи чекати на тебе
на ходу твою
зі світла і тіні

14.07.1994

і вже нема, подаленів трамвай
а люди скажуть серце зупинилось
хоча насправді це мені наснилось
і смертю мій від'їзд не називай

десь просто там зупинка поза пругом
де окрай тьми червона лісіровка
і кількарю над обрієм зірок
побачення у мене з давнім другом

14.07.1994

а краще просто почати з підталу
з підсвідомості із підвалу
де страх де повстання
де в теорії груп
лежить як живий
бальзамований труп

і линуть сигнали
з клітини в клітину
убити людину убити людину
а далі масонство
і світла дорога
та марна Христова
пересторога

сталити траву і спалити волосся
спалити колосся і віру живу
як гарно конають в огнищі дерева
і згаром запліднюють розум палючий
хоч потім шукатимеш надаремно
чи у могилах розритих дочасно
чи серед скурченого калюччя
що об'явилося з божеських літер
будеш шукати де заповіді
мрію намарену
надаремно

8.08.1994

збирається тон до півтону
тоне в обіймах прозоро і всесвітньо
ладо всевладне
рух мій до себе
рух мій крізь себе
до вічного
віщого
довічного дому

ті ж самі мури
та ж сама стеля
і незастелена дихає тиша
стебло зростає упертого звуку
чутно молочне у жилах зітхання
від атома до атома
від ока до ока
від галактики до галактики
від чекання мого до ладного тонути
в тобі безмежжя

29.08.1994

посилає тим кого любить
голубить кого біля муки
вічну подорож з мухами
у надмуханому трамваї
у надиханому у натхненному
у вогненному серафіні
у димі ранку
у димі вечора
у розколісаному домі
у вознесінні його за першим
променем чи останнім
звершенням з коментарями
на зупинках з примітками
набраними так нечітко
що ї не тримаються перед очима
з кошиками з поламаним хлібом
з рибою у гніві розірваною на частини
з римами тари з котрої щойно
вигнано духів нечистих у нарви
набрзклих нетверезих прокльонів
що похитуються на ніжках
березово-білих

а силу тим кого любить
пошле останню зневіру
знак хама
знак звіра
знак збіра
на слюбах іржавих металу
на привидах із метану що мліють
на розпанаханих сидіннях
пропалених пророчими літерами

22.08.1994

даруй мій Боже я забув
з усіх виправдувань моя утома
кіновар сонячних величних букв
і титлів музика недовідома

у них свій вимір — неофірний
у них твоїй дух з дрібного мого млива
мій подих богумільний та безвірний
і сподівання радість полохлива

якщо в твоїх руках
життя свячених літер
і дихання пульсуючих
всесвітніх павз
та барва трему у розкошах
розкритого на мить лишень-но змісту

згадай творця
розкритості й терпіння
свою непогамовну непораду
і любовці опівнічних чекань
в озонових судамах чисел

і ти свою сутугу переллеш
в закони змін хитань і переходів
в солодке власне небуття
у несотвореність нетвірність

12.09.1994

щодалі більше у світі не моє
у зорі й диханні півтони й ритми
нагадують лихі пророцтва
із перебріханих гностичних бідувань
і млосна твань з осінніх ритин
мій кожний звук хапає та жує
проковтує
у хлань чужих чекань
у вирло першотвірних таїн
і дух що сам собі гидкий вертає
і творива його найперші та останні

тож не-моє —

це все що залишається з мого
і там де все було
одне зове — тривога

13.10.1994

порипують груди
у білого аркуша
перекидаючи з пам'яті
в пам'ять цноту
війн і гріховність
визволення з лещат
незабутньої крові
світового закону
про родовий відмінок
про давальний
про відхилення
у чоловічих і
жіночих відмінах
про те якого
триматись правопису
ї права на літери
котрі є забутими
зустрічами і богами
афіксами і докорами
по телефону що навіть
у музиці вийшов з моди
і котрі не відають
що зібравшись до купи
вони оповідають про світло

14.12.1994

час увіходить і сідає біля столу
не судно не минущо, а як є
без стрільби без серпа без столи
а вбраній у немовлене в моє
у ще неділену прозорість
у думний ритм ненаголошень
бо так досмертно без запрошень
приходить тільки та
єдина
совість

20.03.1995

як місяць кортить обійняти
що потопає у річці

і воду зігріти
що на очах стає кригою

та в голосі твоєму купатись
як у волоссі сутності понад безоднею

30.10.1995

де починається зраділа зрада
і де незручно й слизько страху
там чисто десь і десь позаду
із Браком кубістичний запах
нічний улесливий болючий
на тихих ще непевних лапах
але як лунко й люто лучить
він у твоє незмірне й вічне
підступно неєвангелічне
відпущення панічне й звичне
так звершується поза гоном гон
жагуче невідпорно клично
життя завершення закон

21.06.1995

коли все непорадно спить
та поринає в сніво непарадно
беру єдину, ту, незрадну
непам'яті своєї мить
за руку що заручена з тужбою
за злуку що засмучена тобою
за те що недозвольно і нетрунно
а тільки сплескує розлучно межиструнно
хай буде так
в одноголосій такт
нехай умиється світанком звук
двох недоторканих розривом рук
хай буде рух без пам'яті про рух

але коли звершиться коло кіл
і наокіл все буде зрадно і голо
згадай ту люту радість тіл
осуджених заpastися додолу
де бракне подиху усім святим писанням
назвати руху вир коханням

21.06.1995

якась осудна ворожба
ця одноколірна тужба
за тим що снилося невільно
безголосно і неподільно
коли сутужно наокіл
стискає пустака богумільно
і часу зореносний пил
не припорошує ще вікна
а у тобі як у мені
іще один як подих подив
іще вода була водою
її біда не марилась бідою

29.11.1995

барва відійшла від барви
пастозний дощ
дзвони очей

мені не потрібна
ще одна осінь
аби тебе кохати

29.03.1998

з усіх скорбот найстарша
це скорбота слова
коли ні в барв ні в звуків
дихання немає
і ходить між домами змова
як двох складів
біда німа

буває в літарів мушиний німб
буває в голосних незлагодна пташина
буває шелестить по пам'яті як шина
убивчий крик
без порятунку в нім

а ще буває коли тінь плазма
випалює як плазма кожний подих
тоді з'являється як осуд або подив
твоїх очей безоднява пільма

нема в мені жалю за ритмами Лесбосу
і не бентежить рим слизьке зухвальство
а тільки те як бачив ніч я босу
ї світел її жагуче болвохвальство

19.08.1996

ще на початку світанку
слово вагалось між кров'ю
і темрявою в зіницях
де дзвінко бажає наснитись
те що не
прокидалось і тільки у горлі
ставало ритмом повітря
а потім
коли запітніло край неба
і я край безодні
край тебе
політерно краяв тривогу
на те що на двох нам
і те що вже зраджено Богу

єдину промовив
тоді я до тебе молитву
відлиту у нап'ятих барвах
ранкового тіла
між кров'ю і тьмою
й розірваним ритмом повітря

3.11.1996

щось із граматикою сталося
словам було незвично й несполучно
щось бгалося і ховалося між літер
у мозку тушкувалося міжклітинно
ще й звуком не встигало заболіти
у форму схованки пекучо влити жаль

а далі був останній мови суд
розтання просто в грудях залечало
і більш не знаю я нічого про начала
ночей і днів
літання над собою
себе творіння над собою
над нескінченною добою
що раптом мала закінчитись
перепочити перед ранком
де двері як негойна рана
між тим що тут і тим що там
хіба що клетоту трималося
щось із граматикою сталося

27.11.1996

понічно підземно протяг
руки склавши молитесь фіранно
ми з журбою стоїмо навпроти
до кривавого близького ранку

власне колір оббігає комір
і лоскоче вперто біля вуха
там де тиші великодній гамір
усесвятний заборонний дух

ані пари з вуст до тіні тінь...
сам у себе дивишся безодньо
щоб знайти доки замріє день
твій немовлений немовби звук
мою муку люту великодню

9.04.1997

ще Бог не поділив тоді добу
твій мир з'являвся хоча й нечасто

ще тільки ритм у лету був
слова твої
моїм ставали часом

...

похнюпий резонанс зелений крапежу
триває рух по зрушених орбітах

мені ввижається що знов біжу
якийсь акорд зухвалий долюбити

шкода що лад лідійський не в пошані
так білоклавішно так білоскельно
словам пустельно, безпорадно дійствам
о пане барв не доведи змішання

разом з трамваєм вітростріляним
з помийницями готовими
до учт ритуальних
та словником із мови трансценденцій
на мову повсякденного безглуздя
сідає поруч на ослін самотність
малотиражно захалявно
і боком якось так немеценатно

як голова пече в руках
не звиклих до покути
цих марень з Еноха
із кодів Інтернету
що п'ярко так ведуть
в божеське божевілля

а тут у нас у совісті запілля
і тільки зоряно далеко бездротово
до мене мовить час:
берись мені на крила

11.01.1999

сниво червоне з полотна Криволапа
чапає снігом брудним
через березень просто до мене

що з ним чинити
чи крила йому малювати
чи вити підсонно у храмі
порожнього слова

знову знімаю серпанок із літер прадавніх
в горлі клекоче пташине, камінне, підводне
як хочеться вирватись поза регули граматик
просто поринути в чистого звуку тремтіння
сниво моє з полотна невідчепне
барву тугу березнево хлюпнуло на мене

22.03.2000

і така від того печія
наче власна доля нічия
бо така вона нечемна
викопна неначе чернь
чи гомерівське шиття
лінія мого життя

тільки ти у вулиці на розі
синіючи в Бозі
ще повірила мені
в сигаретному вогні

але це було давно
як дивилась у вікно
осінь у смішному трунку
в місяцевому відлунку
а тобою привіконно
ми любилися іконно

7.09.2000

Господи мій
скрізь присутній
янголознавцю
скажи мені
коли доба ламається хруско
наче гілка
або у вітру гомілка
де буда була собача
а тепер необачне моє вікно
покашлює проти ранку
зранюючи світла згари
скажи мені у ритуальному танку
не видряпуючись на танк реальний
або на казальню
або на трибуну
воду попиваючи після
                  третього
                  довгого складу
про те що тепер
про те що позаду
про те що у віці такому
може бути попереду

мій Господь
янголознавець
скрізь присутній
прорік
мовою Еноха ефіопського
струшуючи струпи фарб
що ледве восени тримаються

«Ти поганцю та гною
пірамідального мого всесвіття
клинцювате зітхання
котре не видихнути ні вдихнути
а лиш коментар сховати

у хати твоєї вітчинної
що повертається і задом і передом
до кожної доби попідтинної
народознавчо закріпленої
в архівах учасноспалених
таке і випадє
що тепер що довіку
в єдину вливаючись місяцесутність
(або за Нойманом
або за диспансером просмерділим)

поміж брехнею
та поміж ділом
сп'янілим візантоподібним

а якщо вже ставати на мову
про вік осоружносудомний
та перспективу з перстом
що показує де ще можна податись
або видатись
або здатись
або просто посидіти край ще теплої рами
по картині свіжопроданій
то тут у Божому Продумі
стоїть лакуна
бо навіть у цьому світі десь щось
ще має стояти»

9.09.2000

Ще морок був. Спав ЖЕК, спав звір,
ще слуги слів не кпинили над нами.
Поміж вологими горбами
тремтів ласкавий монастир.

Там все молилось незглибимо,
непідцензурно, інтернетно,
вбираючи пахущі нетрі
або в стінопис, або в риму.

І так, як тінь повзе з горба,
у ласку й спів лилась журба.
...та зближується час коректи
на анакрузи й аналекти.

Вересень – 28.12.2000

звук сиротою по реченню бродив
по річищу з пересохлим горлом
голо в світі
першого крику народини
першого крику на всесвіття
розкриті обійми

не обходь мене
як біду
на недовгому своєму роду
як обходять руді оболони
місто моє зі сну ще чорне

...переставляю слова
дії припасовую до свічникових законів
як цвинтарні таблички читаю
автобусні розклади

десь там в інтервалах
що спалахують наче назви
у грецькому діалозі
від самого досвіття
коли ти вже не спала

на платонічну заздрість поету
народжувалися закони розлету

19.04.2001

якщо ти пригадуєш
як було це допарно
і католично
де з кожної пори земної
і в пору ї не зовсім в пору
зі мною
і знову зі мною
трава халабуззя кущі з ліхтарями
виштрикувалися понічно
світлоголово купально

а ти
скупана в моєму подиху
одягаючись сквапно і скупю
казала казань мені
як соловейко в лузі
вимальовуючи на бузі
з вилиском щось як з латини

13.07.2001

тебе моє скапане сниво
у вересневий прищул
в прозорінь
я вигадав з грецького мрива
як море вигадує рінь

нам знову як внутрішнім рима
етимологіям утиск
і нам як на прилавку риба
заснути і задихнутись

21.07.2001

ЗМАГУН

щось притулиться як до літери літера
хрусне в звуках як осіннє паліччя
все довічно як в гонитві за лідером
пахом поту шмагає в обличчя

ще віраж тягунок і ще спурт приостанній
до судоми у спині до німоти в литках
кілька митей безцінних у клейнодах і злитках
де кінець і початок злились на майдані

1.09.2001

літери притулилися
ідна до одної
щоб витворити міст
черезкордонний
від одного безглуздя
людського безпритульного
до іншого що
від варягів до греків
що шляхом рахдонітів
ходить світло в краватках
темряву не пізнаючи
та покусуючи нігті
спокусливо як антонівку
чорнобильносяїну

31.08.2001

так сталося все було прозорості
так неозоро в зболеній душі
ми бачили як палахкотіли взором
ще несвідомі
зимні вже дощі

ще слово прикре зором не озвалось
не називалось те
що стане просторонню

щось тануло
і відстанню ставало
ї тебе назвало вперше
як сторонню

1.09. – 23.11.2001

знов відцуратись звичаїв і часу
не виглядати взором наболілим
як осіневим кольором напилим
зима звістується пекучим першим
прасом

та тільки як душа не відболить
і руки з немочі не зможуть віддавати
усе частіш чіпляючись за дати
не можеш пригадати мить
де час почався твої
молитви і відплати

7.11.2001

мії трамвай понад каналом
як Фетида на дельфіні
чи то плине чи не плине

чи у тріщинах на глеку
або десь на перехресті
увірвалась оповідка

чи то фарба більш несила
за моє життя триматись

6.03.2002

коли надвечір загасає зір
а все що ним було в клітини углибає
я пробую як охололий гніт
згадати світло, темряву
і нетлі на межі з крилатих літер

усе оте неназване в мені
пішло на полохливі тіні
на погляд твій в ночі
грайливий мов цитола
та ще на дві чи три марниці
що вкупі називаються життям

але, крім зору,
в грудях б'ється біль
де проти звуків вже стоять бекари
як кара за твою розлуку
її не чутно і не видно
як струм здригається в мембранах

26.11.2001

які ритми тепер
ти вивчаєш
дух мій
душе моя
поділена на спектри
пізньої готики
вирваної з мого
мовчання
примерзлого
на-цвіту-прибитого
в страхові налякати
ту мить
невлиту гонитву
світла і тіні
по словнику не моєї мови
десь на зупинках
постраху що
моїм життям нареклося

1.01.2002

АЛЬТЕРНАТИВА

або дами із сексом своїм у полі
то шукають ручай
то долі
то зуб заклавши за зуб
і в кожному слові найжачивши тризуб
починають свою репризу
про бу
про ба
про камінних баб нетрипільських
кумерсько-санскритських

або просто нюхнувши сніг
переходить як до моління
відморожене покоління
до поступітетів
до передметафор
де в кожній судомі
та в кожному біті
приховалось по міті
або радше – по міту
але то якщо рідну і вміту
посаду свою садовлять
у Криму на піраміду

березень – травень, 2002

звивно зливно
свободослівно
очей твоїх сливи
і всю правду про них
волаю
підвиваючи підмікрофонно
стозвонно тичинно
безпричинно
причинно
ухвалюючи закон
про червень
про горобину ніч
про те що цієї правди опріч
все решта панове
справжнісінький скрипковий кич

23.06.2002

Фантом у Колріджа?
вона вона вона
як небо випите до дна

чи як поява серед хвиль
мії спінений і древній біль

16.10.2002

спочатку мені судилось
жити в імперії
але не судилось
жити побіля моря
тепер мені судилось
жити не в імперії
але не судилось
жити побіля моря

а судилося жити
побіля артриту
побіля трамваю
на котрий немає коштів
у моєї старої держави
на котрий терпцю немає
в самого Яхве
котрий тиждень тому
з контролерів звільнився

2.08.2002

піснеспіви
після зливи
після змови
заліза і скла
складаю на аркуші
додаю віднімаю
свій сон від трамваю
і голос свій від державного багатоголосся
коли я і камінь були суголосою
передранковим
перед ринковим диханням
з губ у губи
згуби недоладного ладу
недоладної фуги з котами
з дамами і даменятами
з барочним довговолосям
з млостям колосся у вазах з шамоту
з шамованням у чергах по ковбасу
і Віту Нову

і кортіло шокроку
почати знову
розітерти фарбу
склеїти попсовану магнітну стрічку
струп до струпа прикласти
і подивитись у вічі іконі

11.01.2003

черниця світлішає
наче ніч
знімаючи зайвину
вирушаючи зі мною
на січ
на війну
там вітряк там дивак
самостійнецьке бубабу
я читаю молитву навпак
про латинну твою ворожбу
про свою дитинну тужбу
я читаю молитву навпак

бо коли буде день без зайвин
десь колись вже по нашій війні
ти на пальцях покажеш мені
як розгубить свій зміст часоплин

23.11.2002

п'єш цю темряву
яка ще невстояна
навприсядки п'єш і стійма
від омонімів залишається стогін
а від глупоти — війна

спочатку клітина
ворогує з клітиною
а потім з кліті
виходить зі смертю
ще не з батьком
тільки з дитиною
дві тисячі четверте одвертя

ти йому про печать
про Івана про Патмос
а воно кричить
і матом
заповнює цезуру кожну другу
і те що про Європу
було не для друку
а що вже про трупи і про Божий вогонь
де важить не слово а тон
і гонорар або грант тонконогий

власне — темрява
власне — п'єш
і вславляєш каламбурячи тембром
срібну креш

03.06.2003

так мабуть легше: час питань
лиш буде кіт коту відповідати
газети пам'ятають дати
і дихання важке — досвітня твань
як любо щось вміваючи згадати
свій кожний день віддаючи на рати
для можних злодіїв і ласих пань
а решта все — зі слів фортель
грант брокер дилер
і дурнів корабель

13.06.2003

дні роблять кола як мухи
перед зимовим сном

ходиш і збираєш окрухи
на власний черговий том

про те що пишуть на мурах
про що мікрофони брешуть...

і як невігойна решта
випадає в осад в зажуру

птаству як завше розлуки
сняться в осінню клечінь

ну хіба що змінить серед речень
лад і зв'язки і спокуси

15.09.2003

а нута одна
з того гурту вирветься
і шньоргаючи хитається
до самісінького ранку
з останнього речення
посеред рани
коли в клітин ненаїдних
і головах парламентарних
планетарні починаються болі
і жалі, і за Шевченком туга
та згадується як похорон друга
пречиста перша,
пречиста друга
і та що тепер на тебе дивиться
соваючи речення з місця на місце

24.09.2003

нічогісінько не варті
слова мої разом з їхніми тінями
які я приготував для тебе
і це стояння вічне
на піднебесних зупинках
у тлінних звивинах
моєї ходи привабленої
пахощами вересневого базару
біля останньої зупинки там
де були на тебе
мої чекання
нічогісінько не варті

а тепер коли прокидаюсь
у спаленій глині
коли боюсь поворухнутись
бо світ в мені западеться
і залишиться слово моє без тіні
язик не дістане до піднебіння
аби до тебе звернутись
і солодом і гіркотою
і своїм нетерпінням мозільним

26.09.2003

повстав магнітофон і витягає
зі звуку кожного останні жили
із муки обертань
з орбіт всесвітнього майстрила Ярила
з могил трипільських
з перелитного череп'я
з розмозклої халепи мозку

а за межею тих повстань
де листопадова моква і твань
у кожну кістку дме ведмідь
і мури падають під кожну мідь
підшкірно падають

так плин палкий
з книжкових літер бачив Київ
а може й мій кумедний схрон
де безборонно ставши грек
і враз варяг стає як грек

6.11.2003

снівся реальний сон:
матір Божа і дитина яку
я рятую з бруду
але бруд
її не чіпається

а матір
сміється усміхається радше
ї каже іти та пояснити
людям значення слів
насамперед humble і кон-
секвентний послідовний.
Це найважливіше за все
сміється

06.01.2004

волоцюга-дивак
пестить щербатий цементний слуп
який нагадує про зупинку трамвая
що залишилася в минулому сторіччі
вигладжує допіру приклеєне оголошення

кую час
у хазяїна
ціна договірна

9.08.2004

зі світанком не
закінчуються ні сни
ні вінчання свічки
з котом і переплутаними
наголосами в словах

а починається просто
розгортання
марень у метафори рейок
видраних з ясен узбережжям
засідання катедри
смітникових наук —
це те саме, що Верховна Рада —
тільки більше трусяться руки
та у словах побільше дискурсу
і масних котів що збирають податки
з невмитих яток
і газетних обгорток
до пиріжків грілів і гарячих собак

вони вже вільні
бо більше не продаються

21.08.2004

на Тельбїні воздвиження
першого променя

очерет і осот
відокремлюється від води

небо відхрещується
від очерету з осотом

а над очеретом з осотом
на трьох канонїчних лапах
стоїть Вічний Тер'єр
і пориває
добу до бою

21.08.2004

відірвалося листя від гілки
наче континент відірвався від континенту
бо там де починаються нові мандри
та змінюються життєві системи
там у незрозумілу розривність
вриваються грецькі стихії
змінюються в кольорах акценти
і дихаючи самими синкопами
чекаєш

на варварів

на Проппа

на пропасницю київських підворітень
котрі побачити можна тепер
лишень у музеї

2.11.2004

в Італії мабуть пекельна спека
час приміряє костельні бані

а тут попід хмарою схожою
на щось із походеньок
наших нічних Степане
твоя земля без тебе
пригадує вірші твої про безглуздя
у розмірі повсякденної прози
рожевої розпашілої на жовтневому вітрі
з тупуватим обличчям
крамаря чи банкіра

а ми пригадуєш ніяк не
попадали додому
там попід хмарою
дівочої ночі п'янкої

і тільки зараз бач
починаєм самі рахувати
розміри у власних віршах

7.11.2004

а де ж я тебе знайшов
серед розкиданих манускриптів
серед байдужого почту
відображень ліхтарних київської ночі
схожих на давні задихані співочі
грецькі літери
під небом інкрустованим
міриадами духів Сведенборга

а ніби виписую вірші
у тіней на нарах
римую Бернардову муку
або це крик сенбернара
підкинутого під моє серце
на припочатку віку цього
серед стьобу на мурах
моєї хрущоби
не трипільської
не земної
лише називної

вона не відмінюється
не змінюються
а тільки кисло пахне на всі століття

13.04.2005

В Харам піти
звичайно — у Харам
і щось почати
ну хоча б історію
бо спати не дає з учора кран
і сохнуть очі задивившись в Тору

ніщо не пізнано
ось тільки капотіж
склади відмірює і тінь жене від світла
того лишень що мука підла
нагадує про невгамовний криж

і серед літер що бредуть настріч
ї несуть склади як клумаки наплічно
вмирають значення зникаючи навічно
лишаючи історію як день лишає ніч

30.04.2005

Рушати слід. Наразі вже з Харану.
Куди? По віщо? Ще нема
Ні мов як мов. Ні слів. Катма
Людей до служб.
І хоч якогось храму.

Але ще в прабатьків з'явився заповіт
і тому нам судилася дорога —
чи буде шлях лежати крізь Магога,
чи так — прямцем за зорезвід.

Не час ще думати, а час — іти й терпіти,
чекаючи на літери й скупі посмертні міти.

14.05.2005

не звинувачую
не чую просто
чужинного в собі зростання
любове ти моя остання
ранкова світла брость
на аркуші неспанья

14.11.2005

задихаюсь від цигарки
кольором
звуку флюяри

голосівки
хитаються наче язик у дзвона

а рейтинг життя мого вже не
встигає дійти до вікна подивитись
чи сукала ти проти ранку чи дощ
плескав у твої електронні долоні

26.08.2005

повітря тонке
тонше за видіння твоє легке
у легенях котрі дихають твоїм світом
холод ночі залитої фарбою Брамса
котрого тепер ніхто не любить
а тільки ходять строкаті люди
і чемний дощ не рушає з обрію

Господи як далеко усе це
і з лихом і з обрами
десь у самому серці

5.10.2005

останні вулиці котрі я бачив
розчинились у новітніх спижових вікнах
а бульдозером насилу підважена цегла
стала в аматорів опертям
попід літеплий чайник
із графіті з іржі
на іконному підвіконні
а ще були на тій вулиці коні
німці в ганчір'ї під радянською вартою
вата межі вікнами
і дощ межі повіками
невправно наквацяних кольорів
п'яному двірникові на гнів

22.09.2005

коли цвіли вогнем макети у дворі
і всесвіті Петрицького конали
ховаючись в державницькі аннали
та попід ошалілих рамп
у світлі пістолетних ламп
зайнявся в полум'яного ловецтва
останній день радянського мистецтва
у нетверезій невеселій грі
під меццо барв на чорному дворі

20.12.2005

слово напишеться
причешеться
попідсмикується
як краля перед свічадом
а тоді піде людей спокушати
змінюючи наголоси
та закінчення з різних правописів
і заплідниться межи часом
містом селом і змістом
та породить мультимедійну расу
з хмільних теревенів
та ранкового квасу

а колишні літери
передчасно померлі
запалять свічки
й позбираються на Говерлі

28.10.2005

де той зв'язок
між виногронами ночі
і соком витиснутим з останньої літери
з естетики Кроче
з поетики міста
що замерзає в незрозумілих текстах
з триногим собакою
як з рухомою комою
а тебе не втримати
ніякими знаками
бо коли на порі
в зодіаків тоншають траєкторії
і далина ховається раз у павзу
і раз у синкопу
жадібно ловиш кави окріп
схожий на мій останній хрип

11.02.2006

сонце бриніло як барва жадиту
серце землі аж холонуло з туги
аркуш музейний з пелюсток часу
стебло ховає між зернами літер

3.07.2006

я сам сумую у своєму сні
усі формати весен збунтувались
як плакав сніг в своїй височині
та звуки павзам березоля дивувались

щось пропускають пальці
щось не доладу
щось негаразд де чорноті півтонно
тікаєш в сон а й там бездомно

в безвидній вигаданій самоті
ніяк до розуму цей звук не доведу

16.03.2006

коли відходять казкарі
не грімно грому
і пташкам не співно
коли відходять казкарі

коли відходять казкарі
усе стає не дивно
і кожна думка на порі
десь лине геть із димом

КОЛИ...

20.03.2006

я через біль живу
пишу через тривогу
через задушене свавілля
убозтво духу
не моє
безумство світла заметільне

дарма злічити кольори
на всі слова здобути ліки
і на віки — не до пори
лишились в словнику свавільні ріки

та гуркіт орд і кров офір
і завжди ненастанний мир
тобі готує новожитній лідер
з чужинських кострубатих літер

6.02.2007

НА ПРОЧИТАННЯ КНИЖКИ ЛК

знов обпалило осінню і смертю
і голосом що ранком захлинався
не йметься віри що опісля нас
лишиться літер перекисла терть

як боязко удосвіт кольорам
і келихам незвично сухо
а в голові як деренчлива муха
лунають голоси юначих драм

та не зрівняти завчених цитат
із першими питаннями цикад
котрі виходили як дужали й могли
з важкої цигаркової імли

22.02.2007

ще не було
ні темряви ні світла
ще не було
ні неба ні землі
іще звучань не виробились числа
із подиху одвічного в імлі

то був наш світ
мовчання й лету
вбирання змаху
сили рушіїв

нас двох було
і межі нами міт
а потім
ще й життя
та то вже Божий гнів

12.08.2007

коли в житті довершиш лад
і знайдеш всім словам притулок
розставиш світло фарбам даш наряд
а кожний взяток в свій скеруєш вулик
побачиш обрії як прочахне мла...
та образ власного творіння...

та враз запрагнеш
знов почати все від тла
від перших досвіткових ліній
в яких все хитко
як в ранковій грі
та ще ні вимірів
ні віри на порі
а тільки чутно
з рук до рук
двох наших серць
непевний перегук

13.09.2007

ухід мій
такий очікуваний
відрахований зозулею
і записаний у цвинтарну книгу
зафіксує на покоління
птахоходіння
листопадіння
холодінь
самопізнання

але вже не у ванні
ї без люльки
котру я до пуття так і не випалив

14.10.2007

до сну кладуся
зі сну виходжу

губами торкаюсь
подиху твого
понад водою часу

у котрій і світ і всесвіт
і нескінченність наша з тобою

6.08.2009

і мій Дніпро і янгол золотий
чи просто промінь що заспався на підлозі
увесь натомлений в роз'ятерній знемозі
новобудовних шлакоблочних мрій

а далі кілька нут
про нереальність часу
як в кутики губів
вкладаєш усміх дамі

колись далеко
і не з власних снів
а так — перекладаючи папери

і за добром — чомусь зачасто зло
мов хвилю перегортує весло

29.05.2008

так кортить зібрати до купи
лише — не каміння

аркуші розкидані на столі
дерева яких вже нема
слова які структурували простір

а може просто
потрібен інший дискурс
смс до Гомера
кудись до витоків
міту

але в мене немає ванни
в якій можна лежати з люлькою
та пригадувати щось про смерть
казки
про подорож із гускою
про пацюків на подвір'ї
з розваленим смітником
про мову котру я розумію все менше

9.01.2009

отак відчув неначе до кісток
що всьому у житті є визначений строк
але з усіх незайманих покут
з усіх безодень що зішлися тут
на пару метрів вшир
на кілька кроків здовж
я згадую як щонайбільшу лож
покути невигойне небуття
відчуєш це — і це кінець життя

30.10.2009

а пам'ять знов навідує Березці
де біля ватри вогнищан
зібрались друзі-нетверезці
неначе плетиво прочан

за первісним несвітнім дивом —
не Палестина казкаря —
а просто слів безглузда пряха
зсипалась у п'янюще мливо

і понад тим розпаленим гуртом
ніч розкривала тайни перший том

30.10.2009

МОНАСТИР

палючий куш і вкрадена минуша тиша
якісь слова із заповітної спокуси
які завмерли у цнотливій наві
а ще був мур як неவிгойний вірш
що роздягає рим щербатий руст

усе в святої Катерини наміць
нагірно гірко як ексод

сторіччя п'є з камінних сот
тремтіння давньої храмини

різдво для слова і для тіла
для часу твого тайкома різдво

а далі — як лункий молебен —
іде ядущий Sitz im Leben

10.05.2010

вимова твоя
барви своєї не перемінила

тільки чути тепер у ній шемріт
рослин що помирають у грудні
на протязі підземного переходу

та й барви нинішні вже не ті
що їх товк і розтирав алхемік

а радше — з розрахованих формул
зграбно виписаних на дисплеї

10.12.2010

так важко перевчатись жити
колишне слово не пасує нині
колишне схоже більш на міти
що вмерли у новітній Україні

13.02.2011

НІЧНІ ВАРІАЦІЇ

світло обличчя твого
освітлює мій день

світло думок твоїх
освітлює мою душу

світло очей твоїх
освітлює мою дорогу

світло єства твого
просвітлює мій всесвіт

світло твоє
мене просвітлює

світло слів твоїх
просвітлює мій розум

світло цілунку твого
освітлює мої губи

світло обіймів твоїх
освітлює мою шкіру

я жадаю бути
відсвітом твоїм назавжди
навіть тоді коли світло
пройшовши крізь мене
полине в світи безсвітні

22.06.2011

тріо про мене
про тебе
про тишу
а власне про
    відсутність
і мене і тебе і тиші
котрі є тільки уявою
що залишилась для нащадків
розсипана серед автобусних зупинок
дощу котрий давно не приходив
і вікна об котре
йому належало б битись

24.07.2011

слабнуть рухи
і слабне світло
що проходить крізь літери
як крізь шпарини
так буває
коли ще не почався ранок

або надвечір
коли закінчується життя контрастів

коли і літери і ми з тобою
розчиняємось у тривожній
одноманітності

20.08.2011

так швидко
і вже — за порогом
щойно усе почалось
...лишень закінчилось життя

24-25.06.2012

один останній пірует
і рух помер трансцендентально

обрав собі дорогу дальню
а я лежу як тінь гобою
підніжником попід тобою

бо так буває восени
коли скресають дивні сні

8.09.2012

біль кличе
час вставати
речам просвітлення
у тіней групування
удосвіткові кроки знання
вирішують чому не йняти віри
в цю первісну зибучу атональність
де рівність всім обіцяна звучанням
я чую дихання твого пророцтво
на поклик теплий твої
встаю мій болю

13.12.2013

бо коли я тебе не чую
із словом твоїм не ночую

коли меншає цезур
позацензурних

коли вранці
від кольору душно

а від віри лишаються
самі відсотки в опитниках
і від волі
лише позамитні зони

хочу озонно
дванадцятитонно
поклітинно згадати
усіх твоїх дат биття
де і доторк твій і топос
і життя як життя
а не зжовклий рукопис

17.04.2013

хтось проти вечора
із дворових птахів
молот небилиці храмові
над м'ясо-теплими
пахкими смітниками
а трохи вище
в небі понад нами
боліди з'явилися
чи розчепірені комети
але вже не в сузір'ї Риб
і тому все було
неепохально
і тому все було банально

трамваю любий мій
із чілкою
із бджілкою
і я безчільний
до меду ласий
останньо
класний
шукаю в тобі
як риму
зупинку

у давніх трибах
все ж як у котів
і суголос де треба
ї підголоски
і навіть наче можноправні
відморозки
і лебедіння включають
і справдешній гнів

наче клавіша запала
заховалось у міжзвуччі
кілька перебіжних речень
або зречень в міжхалар'ї
кілька марень що лелечать
на самому денці літер

вибухи автоматів сотні
небо без небесного соку
тривожний безтінний день
безцінна тема
перетворення націй
і з усіх найчистіших одверть
сублімація смерті

13.04.2014

зранку було барикадно хмарам
блискало за близькими
квадратами, трикутниками
і прямокутниками
безкарно міняючи
закони фарбосполучення
і співвідношення інтервалів
ближче до коди
до кодів барикад
до дратливих ран повторень

а коли почалася злива
і просвітлення як філософське сниво
квадрати, трикутники і прямокутники
поділили поміж собою
окремо чистоту
і окремо колір

18.02.2014

щось таке розчинене у повітрі
перемішане із неспанням
щось із запахом перельоту
від одного болю до іншого

коли час відмикаєш, а простору
не відчутно та в пітьмі не видно

тільки смак — як з одного атому
на усе життя розпалене

20.03.2015

я спав
я прокинувся
я часу побачив минущість
у гілках що ще не брунькують
у звуках які не знаходять собі інструменту
у кольорі якому художник ще вкаже місце
у тому що назви своєї ще не має
я обіймаю те, що вже мені не належить

4.03.2016

обійти, обігнати свою бестривожність
прокляту стриноженість часу і зору мого

я з тривогою йду у свою безнадію
й безбожність

тільки в мрію твою не піду
осоружну твою неложність
у помноженість нас не піду
у свою зазвичайність
і твою незвичайну біду

3.06.2016

Час покинув війну
Час надібав на міліну
А далі була німота
Люди не ті, країна не та
А та що сповита як в льолю
У вічну слова недолю
Хіба що втрачаєш як Крим
Море недоцінованих рим

29.05.2017

...бо на березі на тому
де колись я кинув втому
був якийсь ще символ дому
в тому першому, у назві
там із наспою із літер
вітер спав із барв і гам

то вже потім – все на спродаж
що було ще не в болоті
що якусь ще мало одіж
або дихання ще мало
в паперовій своїй плоті
там дитина як латина
берегла у звуках древність
ревність складу павзи протяг
а вже далеко на плесі
у життя мого на кресі
як заморожені мелізми
арха-
їзми

25.01.2017

Час із своєю червою
стоїть у мене на варті
і ті що погорджують мною
і ті що згадки не варті
кажуть що час на заваді
стоїть усій цій громаді

а мені — не вийти не перейти
з робаками майже на «ти»
філософськи вже час упізнати
які саме чекають пенати
на листя, на шум, на безмежжя
на електронну мережу
і в якій робочій перебудові
я перетворюсь на атоми
на прелюди невідомої світобудови

29.05.2017

ГРУДЕНЬ. ГАНЬБОМАНІЯ

тиша генде за дірою чорною
а мені ще вставати рано
пригортати до пам'яті
літери
що ніяк не тримаються купи
уночі серед спогадів
про павзи посеред гекзаметрів
з інтонацією що пнеться вгору
обплітає вікна з київського постмодерну
не в пору тільки -но всніжило
припорошило рани барв
перепрошило без каяття
всю систему
що називалась «життя»

10.12.2017

зранку коли розсотані оболочки
рана звуку ятріє по оболонях
у часу долонях
ні квітам не затишно
ні диханню моему рипучому
що не може його вже зігріти
притуляючи до губів
світла разючий гнів
що розрізок кола від куба
так слова від слова
від'єднує згуба
рану від оболочки
що втратила здатність боліти

18.09.2018

пах осені себе не пояснює
заходить прямцем з балкону
не від-
рекомендовується
лопоче якісь іменники
робить павзи як у Ріхарда Штравса
згадує про Елі, Елі-
ота квота
на спогади про минуле
розіпнуте на скрипці
скріпки усуваєш із клаптів хмар
з написами вітровими
і так само відходить у вічність балконну
що тепер вже на відстані подиху

23.09.2018

а іноді такий одчай
вінчає темінь з тьмою
я за собою йду
немов крізь скло
колишне тло
а там як звичай мовчазний
думок болючий чорторий
а там де був притулок фарб
карає серце часу карб

23.03.2019

СЛОВНИК

- «Гарячі собаки»** – хот-доги
Альберті Гвідо – італійський кіноактор
Анакрузи – склади на початку рядка
Аналекти – збірники цитат
Берлін – різновид карети
Бернардова мука – найболючіша рана Христа
Богиня Обиди – слов'янська богиня біди та нещасть
Брак Жорж – французький художник-кубіст
Бу-Ба-Бу – українське літературне угруповання 90-х рр. 20 ст.
Бузя – личко, ротик
Віршник – поет
Горькі (Горкі) – американський художник, абстрактний експресіоніст
Гзимс – карниз
Диль – груба дошка, брус; душа, серце
Дугастий барк – надувний човен
Ексод – вихід (грецьк.); в античному театрі – заключна частина трагедії, урочистий відхід акторів зі сцени
Змагун – спортсмен, бігун
Зодія – зодіак
Капотіж – капость
Кло – клапоть землі, закуток
Крапіж – капання, протікання
Краснолюдок – карлик (польс.)

Крек – наркотик
Креш – срібний обідок на чарці; кришталь
Крешоу Річард – англійський поет 20 ст.
Криволап Анатолій – український художник
Криня – скриня (діал.)
Кроче Бенедетто – італійський інтелектуал,
критик, філософ першої половини
20 ст.
Кучер Микола – видатний український хірург
ЛК – Льоня Кисельов, поет-шістдесятник, друг
Леся
Міжхалар'я – ущелина в Греції
Надібки – господарчі речі
Наспа – насип
Нойман (Нойманн) Еріх – психолог,
письменник 20 ст., учень Карла Юнга
Нута – нота
Обновець – перший сніг
Ортографія – правопис (грец.)
Павлице Степан – польський письменник
українського походження, друг Леся
Петрицький Анатоль – український
живописець першої половини 20 ст.,
художник театру і книги. Макети його
вистав були спалені радянською
адміністрацією оперового театру в
70-х рр.

- Пропп Володимир Якович** – російський
філолог, фольклорист 20 ст.
- Пруг** – край
- Рахдоніти** – євреї-торговці
- Сарака** – бідолаха, сирота
- Сведенборг Еммануїл** – шведський учений-
природознавець, теософ 18 ст.
- Сеї** – японська провінція
- Сет** – давньоєгипетський бог руйнувань, хаосу,
війн і смерті
- Спизховий** – бронзовий, мідний
- Сукати** – скручувати
- Топос** – риторичне; місце творчості митця
- Флоріс Франс** – нідерландський художник
16 ст., представник маньєризму
- Харам** – церква 15 ст. в однойменній комуні
в Норвегії
- Харан** – дорога (асир.); місто в Месопотамії
- Хуріти** – близькосхідний народ 3 тис. до н. е.
- Черниця** – чорниця
- Чічка** – квітка (діал.)
- Шофар** – єврейський ритуальний сигнальний
музичний інструмент з рогу тварини
- Ямблїх** – давньогрецький філософ-неоплатонік
- Humble** – скромний, смиренний
- Sitz im Leben** – життєва ситуація, контекст,
умови

ЗМІСТ

- 10 «Сьогоночі зорі відспівають...»
11 «Розбиті хмари суплено пливуть...»
11 «погляну на Дніпро і знову геть
до ранку...»
12 «Моєму серцю всихає коріння...»
13 До співачки
14 «вже ортографія інших барв...»
15 «Хтось знову заздрить Амадею...»
16 Україна 17 ст. Образок
17 «злетіти б там де критик мій як Бог...»
18 Смерть діда Марусяка
19 Поетові (Сонет)
20 «ожинова...»
20 «крила твої...»
21 «коли не плужить вірш...»
21 Судак
22 «народження день...»
23 «диміла в сльозах поета...»
- ЗІ ЗБІРКИ «ГОЛОГРАМИ»
- 24 Перша ілюзія
27 «нетля повзала...»
28 «і що ж воно – вірші? – стихія вогню...»
29 «Новобудов першопрхідці...»
30 «і зустрічей і розстаней – по три...»
30 «Усе, що було...»

- 55 Березневий жарт із Сетом
 56 Господеві нашому з приводу
   перетворення води на вино
 56 «Що ж лишиться та й по мені...»
 57 «моя жалобонька, журото...»
- 58 Опівнічний жарт панові Миколі
 58 «притулилась тут у світла на долоні...»
 59 «ранок розсипається як картковий
   будинок...»
- 59 «тапчан мовчав і вистигали кахлі...»
 60 «мріялось зрана...»
 60 «А я – моя Тобі молитва...»
 61 «Не пам'ятай гріхи...»
 61 «на кінцевій зупинці...»
 62 «щодо коника-стрибунця...»
 63 «стояв на столі краснолюдок...»
- 64 Прощання
 65 «цієї провесни ні снігу ні санчат...»
 66 «я тінь твоя...»
 67 «я полічу дні...»
 67 «і вже нема, подаленів трамвай...»
 68 «а краще просто почати з підталу...»
 69 «збирається тон до півтону...»
 70 «посилає тим кого любить...»
 71 «даруй мій Боже я забув...»
 72 «якщо в твоїх руках...»
 73 «щодалі більшає у світі не моє...»
 74 «порипують груди...»

- 75 «час увіходить і сідає біля столу...»
75 «як місяць кортить обійняти...»
76 «де починається зраділа зрада...»
77 «коли все непорадно спить...»
78 «якась осудна ворожба...»
78 «барва відійшла від барви...»
79 «з усіх скорбот найстарша...»
80 «ще на початку світанку...»
81 «щось із граматикою сталося...»
82 «понічно підземно протяг...»
83 «ще Бог не поділив тоді добу...»
84 «разом з трамваєм вітростріляним...»
85 «сниво червоне з полотна
Криволапа...»
86 «і така від того печія...»
87 «Господи мій...»
90 «Ще морок був. Спав ЖЕК,
спав звір...»
91 «звук сиротою по реченню бродив...»
92 «якщо ти пригадуєш...»
93 «тебе моє скапане сниво...»
93 Змагун
94 «літери притулилися...»
95 «так сталося все було прозорості...»
96 «знов відцуратись звичаїв і часу...»
96 «мій трамвай понад каналом...»
97 «коли надвечір загасає зір...»
98 «які ритми тепер...»
99 Альтернатива

- 100 «звивно зливно...»
100 «фантом у Колріджа?...»
101 «спочатку мені судилось...»
102 «піснеспіви після зливи...»
103 «черниця світлішає...»
104 «п'єш цю темряву...»
105 «так мабуть легше: час питань...»
106 «дні роблять кола як мухи...»
107 «а нута одна...»
108 «нічогісінько не варті...»
109 «повстав магнітофон і витягає...»
110 «снився реальний сон...»
110 «волоцюга-дивак...»
111 «зі світанком...»
112 «на Тельбіні воздвиження...»
113 «відірвалося листя від гілки...»
114 «в Італії мабуть пекельна спека...»
115 «де-не-де падає дощ...»
116 «а де ж я тебе знайшов...»
117 «В Харам піти...»
118 «Рушати слід. Наразі вже з Харану...»
118 «не звинувачую...»
119 «задихаюсь від цигарки...»
119 «повітря тонке...»
120 «останні вулиці котрі я бачив...»
120 «коли цвіли вогнем макети у дворі...»
121 «слово напишеться...»
122 «де той зв'язок...»
122 «сонце бриніло як барва жадиту...»

- 123 «я сам сумую у своєму сні...»
123 «коли відходять казкарі...»
124 «я через біль живу...»
125 На прочитання книжки ЛК
126 «ще не було ні темряви ні світла...»
127 «коли в житті довершиш лад...»
128 «ухід мій такий очікуваний...»
128 «до сну кладуся...»
129 «і мій Дніпро і янгол золотий...»
130 «так кортить зібрати докупи...»
131 «отак відчув неначе до кісток...»
131 «а пам'ять знов навідує Березці...»
132 Монастир
133 «вимова твоя...»
133 «так важко перевчатись жити...»
134 Нічні варіації
135 «тріо про мене...»
136 «слабнуть рухи...»
136 «так швидко...»
137 «один останній пірует...»
137 «біль кличе час вставати...»
138 «бо коли я тебе не чую...»
139 «хтось проти вечора...»
139 «трамваю любий мій...»
140 «у давніх трибах...»
140 «наче клавіша запала...»
140 «вибухів автоматів сотні...»
141 «зранку було барикадно хмарам...»
142 «щось таке розчинене у повітрі...»

- 142 «я спав я прокинувся...»
143 «обійти, обігнати свою
безтривожність...»
143 «Час покинув війну...»
144 «...бо на березі на тому...»
145 «Час із своєю червою...»
146 Грудень. Ганьбоманія
147 «зранку коли розсотані оболочки...»
148 «пах осені себе не пояснює...»
149 «а іноді такий одчай...»

150 СЛОВНИК

ЛЕСЬ ГЕРАСИМЧУК
А Я — МОЯ ТОБІ МОЛИТВА

ВИБРАНІ ВІРШІ

Літературно-художнє видання
Київ, «Мистецтво», 2022
(Українською мовою)

Головна редакторка Ніна Прибега
Дизайн Андрія Прибеги
Редагування та коректура Юлії Дворецької

Підписано до друку 22.09.2022. Формат 84 x 108^{1/32}.
Гарнітура Vazhanov. Ум. друк. арк. 8,4.

Видавець — ДП «Державне спеціалізоване
видавництво «Мистецтво».
04050, м. Київ, вул. Юрія Ілленка, 63.
Тел. (044) 483-57-73. mystetstvo@ukr.net.
Свідоцтво ДК № 6752 від 13.05.2019.
www.book-on-demand.com.ua

Виготовлювач — ТОВ «Видавничий дім «АртеК».
04050, м. Київ, вул. Юрія Ілленка, 63. Тел. 067 440 1137.
ph-artec@ukr.net. www.artek.press.
Свідоцтво ДК № 4779 від 15.10.2014.

Герасимчук, Лесь .

Г37 А я — моя Тобі молитва / Упоряд. Віра Герасимчук — Київ :
Мистецтво, 2022. — 160 с. — Укр. мова.

ISBN 978-966-577-329-0

Читачеві пропонується вже посмертна збірка поезій Леся Герасимчука (1944–2021) — перекладача, літературного критика, культуролога, журналіста. Вірші Леся Герасимчука друкувалися в альманахах і часописах в Україні та за кордоном. Окремим друком вийшли збірки «Зодія», «Це ти сказав», «Луна шофара», «Злам». До нової збірки увійшли вірші, які підсумовують п'ятдесят років творчості митця — починаючи з 60-х років ХХ століття до 20-х років століття ХХІ — і які раніше не друкувалися з різних причин. За жанром — це філософська лірика, багато творів написані за мотивами Святого Письма, адже автор відомий і як перекладач Євангелія українською мовою. На загал поетичні твори Леся Герасимчука відображають складні зміни в людській свідомості, які сталися наприкінці минулого століття.

УДК 821.161.2'06-1